

Chris Sjöholm (Sveinbjörn) | Mona Gjesing
 Peter Serra (Serra) | Tom Knausgård | Ingrid Isaković
KUNST

Ingen «kvinnekunst»

Lørdag åpner «Stir Hart» på Nasjonalmuseet, den første av to utstillinger med kun kvinnelige kunstnere. På Centre Pompidou i Paris er den faste utstillingen nå også viet kvinner, slik at kunsthistorien fra 1905 til i dag kun fortelles gjennom kvinnelige kunstnerskap. En vanskelig øvelse, skriver feminist og Guardian-kommentator Germaine Greer, under tittelen «Hvorfor verden ikke trenger en «Annie Warhol»». Det finnes ingen «kvinnekunst» hevder Greer, som mener Pompidous prosjekt, tross gode intensjoner, gjør de kvinnelige kunstnerne mindre enn de er. **Sarah Sørholm**

OSLO: Den fremadstormende kunstneren Else Marie Hagen har inntatt Galleri K med sine konseptuelle fotografier, samt en stor, hudfarvet og catwalkliknende installasjon som setter tonen i utstillingen. **SS**

ASKER: Galleri Trafo åpner denne helga sin andre separatutstilling med den britiske samtidskunstsupostjernen Damien Hirst: «Part One - The Dead». Utstillingen viser en serie på femten grafiske trykk. **SS**

Stor kunst i Paris

Et av Paris sitt viktigste, for ikke si største, utstillingsrom, Grand Palais, er for tiden viet den franske kunstneren Christian Boltanski. 12. januar åpnet hans bidrag til serien Monumenta, som er initiert av det franske kulturdepartementet. Dette er tredje gang de inviterer en stor, internasjonal samtidskunstner til å stille ut i den 33.500 kvadratmeter store hallen. De to forrige størrelsene var Richard Serra og Anselm Kiefer. Boltanski har skapt en stor installasjon bestående av lyden av 15.000 menneskers hjerteslag samt og 50 tonn med klær. **Sarah Sørholm**

POETISKE VINTERLANDSKAP: Med fotografiet «Antennaforest» fra Svalbard, skaper Christian Houge en følelse av å stå overfor et ubegripelig, stort og overveldende rom, skriver Mona Gjesing

Næringsrik kunst

Mona Gjesing ANMELDelse

Elementene
 Fotografi, tegning, foto, tekst, lyd, skulptur, keramikk
 Akershus Kunstsenter, Lillestrøm
 Utstillingen står til 14. februar

Et besøk av Kunstvisitten kan gjøre godt, også for de av oss som ikke har måttet søke ly i en offentlig helseinstitusjon.

Akershus Kunstsenter på Lillestrøm har siden 1996 vært en del av et landsomfattende kunstnerstyrt formidlingsnettverk for billedkunst og kunsthåndverk. Kunstsenteret, som har Akershus fylke som sitt virkeområde, driver også en omfattende og variert formidlingsvirksomhet i fire ulike avdelinger. En av disse er det rusverdige utstillingsprosjektet Kunstvisitten. For 20. gang leder Kirsten Mørck tiltaket, som formidler samtidskunst til helse- og sosialinstitusjoner i Akershus. Årets utstilling har samlet tittelen «Elementene» og i disse dager har publikum en unik sjansen til å se utstillingen i sin helhet, før den splittes opp i fire og begynner ut på sin årlige vandring til ca. 60 institusjoner.

De ni bidragsyterne til prosjektet stiller alle med arbeider som nylig er ferdigstilt eller som kunstnerne er underveis med. Mørck har gjort et godt utvalgsearbeid, og det er lett å

FORLOKKEDE: Heidi Weselsen Goksøyrs fukt inn i skyenes verden kan definitivt lokke noen og enhver, skriver Mona Gjesing.

se for seg at utstillingen stykket opp i fire vil fungere bra.

Heidi Weselsen Goksøyr arbeider, hentet fra fotoprojektet «Air», representerer elementet luft. Goksøyr, som har vært opp i småfly ti-

fermen ganger for å fange forskjellige skylandskaper med sin linse, uttalte til A-magasinet i fjor høst at det hun kanskje letet etter er «et uttrykk for menneskets mentale rom; det uhandgripelige, men som like fullt er der, parallelt med vår formast, vårt intellekt og fysiske kropp».

Inne i ett av de hvite skylandskapene har Goksøyr plassert en liten jente med flottet sittende med en fiskestang oppå en tilsvinnende sød og komfortabel sky masse. I et annet bilde, også dette med et surrealistisk tilsnitt, figurerer en snøklodd skog i et beskjedent format, medt inne blant skyene. De bearbejdede fotografiene har alle drømmeaktige og frodsommelige uttrykk. Flukten inn i skyenes verden kan definitivt lokke noen og enhver: hvem kunne ikke, iblant, tenke seg en luftig bosetting med eget hus og hagefjell på toppen av et hvitt

FRUSTRETE INDIVIDER: Fredrik Raddums små, leketøysaktige plastskulpturer.

skyfjell, langt, langt unna det sosiale rommets stronghet og alle hverdagens trivialiteter?

Goksøyrer bilder er aktuelle for flere enn de av oss som, for en periode, har måttet søke ly i en offentlig helseinstitusjon. Fredrik Raddums utstilte arbeider er av det mer konfronterende slaget. Små, leketøysaktige plastskulpturer av frustrerte individer,

som ser ut for å være dømt til å leve med sine innviklede sinnelag; en gutt uten noe definert ansikt og med et hode så tungt at nakken ikke ordentlig klarer å bære det, en jente med et strøvt, sort, struttende foideskjørt og med en tær, grå og spørkende grein til hode, et monsterliknende, svart væsen, som ligger padderlat på gulvet og som med oransje, lysende øyne stirrer mot en pølse med senneip i

brød festet som agn på et snøru. Sistnevnte komako, udefinerbare vesen er åpenbart ikke helt forlost.

Utstillingen skal, som nevnt, etter hvert splittes opp i fire separate utstillinger. En av disse, gitt tittelen «lid og Vann», består, blant annet, av Ingrid Isakovićs «See Me», en av de to fabulerende, blyantteggede collagene kunstneren fikk antatt på fjordrets høstutstilling. Snøaktige, hvite, flimrende felt preger det julekuldedotte skogsbildet Gjulsvik inviterer oss inn i. En tenksom, antropomorf hund er den sentrale figuren i bildet, men også en vakker elg speiles i miniformati i en av julekulene.

Nok en gang er det dyrenes ve og vel som opptar Gjulsvik, men «See Me» er av en slik støynig at det også åpner opp for flere forsøklige løsninger.

Christian Hougues fotografi «Antennaforest» utgjør en sentral del av «lid og Vann». Fotografiet er tatt på Svalbard og er en del av serien «Arctic Technology». Hougues poetiske vinterlandskap er montert i samme rom som perkusjonisten Terje Isungsets lydinstallasjon «Winter Songs», og de to arbeidene kler hverandre på en helt spesiell måte. De vekselvis rungende og glasklare klanger Isungset får ut av sitt spill på instrumenter laget av is, skaper sammen med synet av snølandskapet fra Spitsbergen en følelse av å stå ovenfor et ubegripelig, stort og overveldende rom. Naturens vinterulstand er bearbejdet på en overbevisende måte! Lest som et sinnbilde, minnet Hougues fotografi meg, for øvrig, om en alorisme av Henri Michaux, som jeg leste for over tyvo år siden: «I mangel på sol, forsøk å modne under tær».

Jeg kan ikke huske noen gang – verken før eller senere – å ha fått et bedre råd enn dette. For personer som midlertidig er satt ut av spill, altså de menneskene Kunstvisitten er ment for, antar jeg at det å få brakt til seg næringsrik kunst kan være av avgjørende betydning. Kunstformidler Kirsten Mørck fortjener heder og ære for sin vedvarende innsats på området!

Mona Gjesing
 kuno@klassekampen.no

Knausgård

Tommy Serbe FOR ØVRIG

Forholdet mellom kunst og virkelighet har vært et omstridert tema når det gjelder Knausgård romanprosjekt. Erkalte har ment at han legger seg på nær virkeligheten at man ikke lenger kan snakke om fiksjon, og at dette, foruten å utfordre vårt begrepsapparat vedrørende roman sjangeren, også reiser mange etiske spørsmål i forhold til personer som er omtalt i bøkene.

I billedkunsten er dette en gammel problemstilling. Aberoda da Duchamp satte sitt urinal «Fontaine» på en sokkel i 1917, presenterte han i en viss forstand virkeligheten som han så den. Senere har installasjonskunst, performancekunst, aksjonisme, situasjonskunst og konseptualisme fortsatt prosjektet. De har stilt ut sovrommet sitt, kroppen sin, snørra sin, notaen og familien sin. De har erklært byen de bor i som et kunstverk, angrepet på trilling-tårnene 11/11 eller for den saks skyld hele verden og kosmos med.

Den teoretiske begrunnelsen har de hentet fra en vulgærnominalisme, som sier at det er språket alene som konstituerer virkeligheten. Dermed blir det å vise fram sin egen virkelighet i prinsippet en like skapende handling som det å male et bilde av den, eller for den saks skyld skrive en bok om den. Dette har ført denne delen av billedkunsten opp i en krise, og gjort at den ikke angår andre enn det såkalte kunstfeltet selv, og man skal vel ikke akkurat være profet for å se at den om ikke så altfor mange år kommer til å lide en stille og velfortjent død.

Uansett hvor langt Knausgård måtte gå i detaljert virkelighetsbeskrivelse, vil ikke noe sånt kunne skje med hans prosjekt. Litteraturen er nemlig prispigget språket. Knausgård kan ikke vise fram sitt eget liv om til en, det må skje via ordene. Noe må bli til noe annet, og det er nettopp i denne skapende gøsten at kunsten kan tre fram.

FLERE LAG:
 Fra Rami Abu Al-Hayja
 utstilling «Not Just Ink on Paper» på Oslo Kunstsenter.
 FOTO: VEGARD ELVEN

Kunst og katastrofer

Not Just Ink on Paper

Rami Abu Al-Hayja
 Installasjon og glassskulpturer
 Oslo Kunstsenter
 Står til 7. februar

ANMELDelse

Palestinske Rami Abu Al-Hayja holder sin første separatutstilling i Oslo. Utstillingen arrangeres i samarbeid

med organisasjonen Du Store verden! og består i store trekk av fire tekstbaserte verk. Alle vinduene i utstillings-salene er blendet, og det eneste som til en viss grad lyser opp de enkelte værelsene er de ultrafiolette arabiske bokstavene i oransje, turkis, lilla, gult og grønt.

I og med at jeg ikke forstår det arabiske alfabetet, oppleves bokstavene i utgangspunktet kun som delikat fremstilte og raffinert lyssatte ornamenter.

I det første utstillingsrommet er en

haifinneaktig skulptur montert på et lite område av den ene langveggen. Skulpturen er bygget opp av flere lag med glass i forskjellige fasonger og størrelser. Den turkisblå skriften sammen med den skarpt grønne duen på en av glassplatene er et vakkerst skue.

Vakkert og fargerikt er også arbeidet «Transparent Books», ved første øyeblikk, men i denne glassskulpturen er ordet «katastrofe» det eneste som kommer til syne, og det legger umiddelbart en demper på nytelsen av verkets estetiske utforming.

Etter å ha lest betydningen av bokstavene i utstillingskatalogen, blir jeg stående lenge og dvule ved verkets mening. Fint tilskårne, firkantede skiver av glass ligger oppå hvorand

lag på lag. Bokstavenes fluriserende oransje farge skjærer en i øynene.

I tråd med utstillingens tittel ønsker Rami Abu Al-Hayja, slik han uttrykker det i sin beskrivelse av «Transparent Books», at publikum skal forstå at ordene virkelig betyr noe: «Katastrofe is not just a written word, it is something that affects people's lives and is experienced by any society facing extinction».

«Katastrofe» er ordet palestinerne den dag i dag bruker om tapet av sitt land, og på den aktuelle utstillingen i Oslo Kunstsenter er det arbeidet «Transparent Books» som ligger tettast opp mot et direkte politisk uttrykk.

Mona Gjesing
 kuno@klassekampen.no

